Recensie: Wunderbaum speelt live (online gaat het mis) ****

HetPaleis
maandag 17 maart 2025

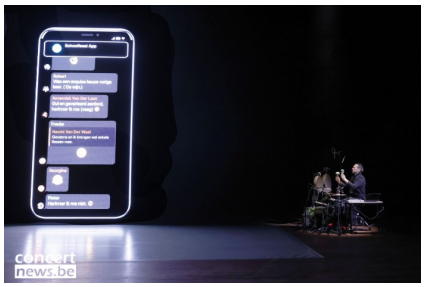

foto © Wunderbaum

Recensie:
Heerlijk hoe Wunderbaum in Wunderbaum speelt live (online gaat het mis) ons disfunctioneel gedrag in zijn blootje zet. Want of het nu gaat over hoe we met elkaar omgaan in een online omgeving of wat we live face to face met elkaar uitspoken, het is vaak naast de kwestie en man wat zit er zo verschrikkelijk veel ruis op de lijn! In die mate dat je bijna gaat denken dat sommigen er plezier aan beleven en energie in vinden om de ruis alleen maar wat te vergroten. Moeten het ontgelden: Whatsapp-groepjes van ouders waar niets constructiefs uitkomt en een moderator, hier de leerkracht Engels: Jasper die compleet faalt in zijn aanpak om aan nonviolent communication te doen. Al van kilometers ver zie je de escalatie aankomen, zeker als je zoals wij al vaker genoten hebt van de voorstellingen van Wunderbaum. Nog dit, mocht je de bovenstaande zinnen en de volgende als te direct, open en transparant ervaren, het is niet mijn schuld, maar het ligt aan de periode waarin ondergetekende Xennial geboren is: 1980.

Een groot ledscherm daalt neer boven een lege scène. Achteraan zien we een boel klasstoelen op elkaar gestapeld, rechts achteraan horen we Frank Rosaly op de drums spelen. We lezen de berichtjes mee op een mega grote smartphone die in de Schoolfeest App elkaar snel opvolgen. Een ouder die vorig jaar al het werk heeft mogen doen, inclusief taarten bakken, kaart aan dat ze deze keer wel wat hulp kan gebruiken. Maar al snel gaat het online gesprek in Wunderbaum speelt live (online gaat het mis) over andere zaken zoals drank, een recept voor pannenkoeken, passeert er een dick pic, hekelt iemand een dt-fout van een ander en wordt uiteindelijk ook het pestgedrag in de klas aangekaart.
Want daar wil de vader van Jesse het vooral en eerst over hebben. Niet iedereen voelt zich echter aangesproken, sommigen suggereren een aparte Whatsapp-groep waar de betrokken ouders er dan met elkaar kunnen over praten, maar Jesses vader laat niet los. Hij wil excuses. Blijkt dat de smartphone van zijn zoon uit het raam gegooid werd. Waarbij meteen iemand zich de vraag stelt of het dure toestel stuk is. Of hoe sommigen eerder lijken in te zitten met objecten dan met mensen …
Uiteindelijk volgt er dus een live meeting op school. Daarbij stelt Jesses vader dat het niet over het materiële gaat waarbij hij meteen al van antwoord gediend wordt: 'Daar gaat het toch enkel maar om bij influencers?' terwijl een leerlinge dan weer zegt dat Jesse toch makkelijk een nieuwe kan krijgen van een van zijn sponsors. Jesses vader ontwaart daar dan weer afgunst in.
Jesse blijkt een influencer te zijn en buiten de wil van zijn klasgenootjes filmt hij hen waardoor ze in zijn stories te zien zijn. Jesse ziet zijn klasgenoten in zo'n filmpjes als vervangbaar, een soort van 'non-playable

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

characters' als in een videogame, zo interpreteert een ander het terwijl die zich gedenigreerd voelt. Jesse wordt betaald door zijn sponsors om content te creëren, iets wat Charlie ook in het verleden deed. Beiden zijn nog een tijdje een koppeltje geweest. Haar moeder weet dat de haatreacties die je soms krijgt, behoorlijk heftig kunnen zijn.

Al van bij de start is de sfeer verre van neutraal in het lokaal. Met 'We leren elkaar beter kennen dan we eigenlijk zouden willen.' verwijst iemand al meteen bijzonder sarcastisch naar de ongewenste dick pic die die te zien kreeg en volgens de verzender bedoeld was voor zijn uroloog. Verder vertelt Nico een leugen dat zijn ouders doof zijn en hij daarom zelf aanwezig is als leerling. Hij geraakt snel overprikkeld. Voor hem zet Jasper een tentje neer waar ie in kan duiken van zodra hij er last van heeft.

Het uitgangspunt van Jesse is al van bij de start behoorlijk gewelddadig. Hij eist excuses wat doet uitschijnen dat ie het gedrag van zijn zoon ok vindt, en dat van enkele andere studenten laakt. Jasper probeert de vier stappen uit te leggen om tot goede nonviolent communication te komen. Eerst moet gedefinieerd worden wat de feiten zijn, vervolgens mag iedereen zeggen hoe men zich daarbij voelt, om vervolgens vanuit een behoefte een verzoek te uiten. Jesses vader verwart dus al meteen een verzoek met een eis…

De zaak escaleert zelfs op microniveau, zo zien we dat een van de lesbische adoptiemoeders, gespeeld door een alweer bijzonder sterke Wine Dierickx, haar adoptiezoon naar haar toetrekt wanneer blijkt dat haar geliefde die politica is, de racistische bagger en haat onder haar posts negeert terwijl ze haar zoon en Wines personage wél kwetsen. Als op dat niveau, binnen het gezin er al barsten ontstaan, dan kan je je wel voorstellen dat in de grotere groep de escalatie in geen tijd volgt tijdens Wunderbaum speelt live (online gaat het mis) tot we bij een heerlijk potje victim blaming komen en uiteindelijk een gigantische generatieclash : 'Mijn dochter zei 'bro' tegen me!'.

Want die jongeren van tegenwoordig zijn toch wel overgevoelige snowflakes die last hebben van social anxiety, té close zijn met hun leraars in een wereld waar het neoliberalisme, het surveillance capitalism: 'Je bént het product, niet datgene wat je gebruikt!' en Silicon Valley hen daartoe geleid heeft. Blijkt uiteindelijk dat de dure smartphone van Jesse het overleefd heeft, de klas op het gelijkvloers gelegen is, en er gras buiten ligt waardoor het toestel slechts een krasje heeft opgelopen. 'Much ado about nothing' concludeert iemand al snel.

Waar het heerlijk mis gaat in Wunderbaum speelt live (online gaat het mis) is dat Jasper al vrij snel niet alle feiten bij elkaar verzameld krijgt, we gaandeweg info opdoen maar dat allemaal gemengd wordt in een brij van gevoelens, behoeftes en verzoeken die nog steeds soms verward worden met eisen. Julia legt bijvoorbeeld het manipulatieve gedrag van Jesses vader bloot, ontmaskert hem met nieuwe feiten, maar Jasper heeft daar geen oren naar en blijft hem een forum geven. Zonder succes blijkbaar want Jesses vader blijft stellen: 'Dit ligt niet in de lijn van wat ik bij excuses aanbieden had voorgesteld!' Sommige ouders worden in deze productie trouwens terecht als niet verantwoordelijkheidsgezind voorgesteld. Wanneer Jasper even weg is, breken enkelen meteen de regel en duiken ze toch de bak in waar ze hun smartphones in moesten leggen bij het begin van de sessie.

Hoewel Wunderbaum speelt live (online gaat het mis) niet blootlegt waar het fout gaat, de schuld grotendeels ook op een gebrek of slechte moderatie gestoken kan worden, en kennelijk moeite heeft om een einde te vinden dat wat melig overkomt met een groepschoreografie terwijl er hartjes uit de smartphone verschijnen, geeft de voorstelling fijntjes mee dat we online users zijn, wat ook gezegd wordt van andere verslavingen zoals drugs en alcohol met dat verschil dat een smartphoneverslaving sociaal geaccepteerd lijkt. Maar bovenal leest deze voorstelling als een ode aan hoffelijkheid en respect.

Met wat geluk heeft de chef cultuur en media van De Standaard dat begrepen en zit ie de volgende keer dat

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

ie naast ons zit wel mooi recht op zijn zetel. Want man, wat hebben we ons daar zo hard aan geërgerd anderhalf uur aan een stuk dat ie in foetushouding met de voeten op de zetel en deels met zijn rug naar ons gericht naast ons zat! En dat staat dan nog los van het feit dat ie al bij de start van het slotapplaus er van onderuit muisde. Je kan dus bezwaarlijk stellen dat dat een dingetje is tussen een Xennial en een Millenial. 'Zit recht verdomme! Doe niet op een ander alsof ge thuis zijt! En kom uitgeslapen naar het theater of blijf anders thuis!' Of moeten wij die gouden raad volgen uit Wunderbaum speelt live (online gaat het mis) en ons relativeringsvermogen wat aanscherpen: 'Ik wil niet veralgemenen maar negatieve gevoelens en ongemak horen bij het leven.'? 'Boeie!'

< Bert Hertogs >

Credits:

met: Mitchell Abionie, Walter Bart, Elvis de Launay, Wine Dierickx, Matijs Jansen, Giari Knaapen, Maartje Remmers, Marleen Scholten, Marleen Sparreboom, Lars van Nistelrooij, Toto van Stekelenburg tekst: Annelies Verbeke live muziek en compositie: Frank Rosaly licht en scenografie: Julian Maiwald video ontwerp: Noortje van den Eijnde kostuum: Lotte Goos regie-assistentie: Sasha Kurensky educatie: Anne Marie Westerveen techniek: Jens Bakkeren, Pieter Bouma technische coé¶rdinatie: Martijn Nieuwenburg productie: Andrea van Bussel, Sanne Priem coproducent: Theater Rotterdam (NL) met steun van: VSBfonds, Stichting Elise Mathilde Fonds, Fonds 21, VriendenLoterij Fonds, Fonds Podiumkunsten, Gemeente Rotterdam, Theater Rotterdam

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.